

Seat No. _____

HAP-1601300301030500

**B. A. (Sem. III) (CBCS)
(W.E.F.2016) Examination**

June - 2023

Element of Climatology (Elective-2)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ/નકશા દોરો.

1 હવામાન અને આબોહવાના વિકાસ પર અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1 વાતાવરણની ઉત્પત્તિ અને બંધારણની વિગતે માહિતી આપો.

2 સૂર્યઘાતની વ્યાખ્યા આપી સૂર્યઘાતના વિતરણ પર અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

2 તાપમાન એટલે શું? તાપમાનના વિતરણ પર અસર કરતા પરિબળોની ચર્ચા કરો.

3 વાતાવરણનું દબાણ એટલે શું? દબાણનું ઊર્ધ્વ વિતરણ અને ક્ષિતિજ સમાંતર વિતરણ જણાવો. 14

અથવા

3 પવનો શું છે? પવનો વિશે વિગતે માહિતી આપો.

4 વરસાદના વિતરણ માટેના લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4 વાતાવરણના દબાણ પટ્ટાઓ શું છે? દબાણ પટ્ટાઓ કેવી રીતે તૈયાર થાય છે તે સમજાવો.

- 5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) 14
(1) ઉષ્ણ કટીબંધીય ચક્રવાતો.
(2) વાતાવરણીય પ્રદૂષણ
(3) જળચક્ર
(4) ગ્લોબલ વાર્મિંગ

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All question carry equal marks.
(2) Draw neat diagram / map wherever necessary.

- 1 Explain the factors affecting the distribution of weather and climate. 14

OR

- 1 Describe the atmosphere and the main layer of it.

- 2 What is Insolation? What are the factors affecting the distribution of Insolation. 14

OR

- 2 What is Temperature? What are the factors affecting the distribution of Temperature.

- 3 What is atmospheric pressure? What are the factors affecting the horizontal and vertical distribution of Pressure. 14

OR

- 3 What is wind? Give a detail information about winds.

- 4 Discuss the salient features of distribution of precipitation. 14

OR

- 4 What is atmospheric Belts? Explain how pressure belts are formed ?

- 5 Write short notes : (Any Two) 14

- (1) Tropical cyclone.
(2) Atmospheric Pollution.
(3) The hydrological cycle.
(4) Global warming.